

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000145

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-01-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Згерський Роман Анатолійович

2. Roman A. Zherskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 263

Назва наукової спеціальності: Цивільна безпека

Галузь / галузі знань: цивільна безпека

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Цивільна безпека

Дата захисту: 12-02-2026

Спеціальність за освітою: Автоматизовані системи обробки інформації та управління

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11639

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 86.19.21, 86.25

Тема дисертації:

1. Вдосконалення процесу керування професійними ризиками на основі врахування психофізіологічних та психосоціальних чинників
2. Improving the process of managing occupational risks based on taking into account psychophysiological and psychosocial factors

Реферат:

1. У дисертаційній роботі, що є завершеною науковою роботою, надано рішення актуальної науково-прикладної задачі з обґрунтування заходів спрямованих на вдосконалення систем управління охороною праці шляхом встановлення впливу психофізіологічних і психосоціальних чинників на ризик небезпечних подій, та розробки заходів спрямованих на вдосконалення систем управління охороною праці з врахуванням впливу психофізіологічних і психосоціальних чинників. Виконано аналіз умов праці стану травматизму та професійної захворюваності на промислових об'єктах України. Показано, що нині в Україні, в шкідливих та небезпечних умовах працюють мільйони працівників. Встановлено, що за наявності статистичною звітністю рівень смертельного травматизму в Україні значно перевищує аналогічні показники в країнах ЄС.

Встановлено, що зважаючи на особливості сучасного періоду часу в Україні, у 2024 році домінуючу позицію серед усіх груп причин нещасних випадків займають психофізіологічні причини та суттєвий вплив на травматизм мають психосоціальні причини. Робота фахівців багатьох професій пов'язана з впливом на них психофізіологічних та психосоціальних чинників і здійснюється в умовах виникнення різноманітних проблемних ситуацій, що визначають високу складність, небезпеку і відповідальність виконання трудових завдань. Характерною особливістю подібних ситуацій є невизначеність моменту їх виникнення, характеру розвитку та наслідків, а також, як правило, наявність дефіциту часу, надходження недостатньої, неправдивої інформації, її інтерференції, зміна функціонального стану фахівців тощо. Виконано аналіз результативності існуючої системи управління охороною праці та недоліків чинної нормативно-правової бази з охорони праці в Україні. Виділені десять основних задач, реалізація яких дозволить підвищити ефективність діючої системи управління охороною праці. Виявлені недоліки нормативно-правової бази з охорони праці, що проявляються у невідповідності сучасним технологічним процесам, новітнім формам організації праці та міжнародним стандартам. Проведено аналіз кращих міжнародних практик в системах управління охороною праці для зменшення травматизму та визначені загальні інструменти для підвищення рівня безпеки праці в Україні. Виконано аналіз впливу психофізіологічних процесів на безпеку трудової діяльності працівників та аналіз впливу психофізіологічних чинників на індивідуальний професійний ризик працівників. Показано, що фізичні перевантаження та втома працівників уповільнюють сенсорну реакцію на подразнення та погіршують процес сприйняття зовнішніх подразників, які є характерними проявами та передвісниками загроз. Це проявляється в запізній реакції працівників на загрози, несвоєчасному виході з небезпечної зони, несвоєчасному використанні засобів захисту тощо. Показано, що суттєвий вплив на стан безпеки мають мотиваційні процеси. Визначено, що значний вплив на індивідуальний професійний ризик при виконанні робіт має емоціональний стан працівника, у тому числі емоційна стійкість і стан тривоги, стійкість до впливу стресів і до монотонності процесу праці, здатність приймати рішення в екстремальних ситуаціях. Проведено аналіз умов, які формують стресову напругу під час виконання трудових зобов'язань працівниками та аналіз впливу стресу на розвиток професійних захворювань і виробничого травматизму, та аналіз впливу психосоціальних чинників на безпеку трудової діяльності людини. Показано, що психосоціальні ризики на роботі знижують якість продукції та провокують виникнення та розвиток стресу у працівників, знижуючи рівень добробуту їх на роботі, що при тривалому та серйозному впливі може призвести до виникнення захворювань, і це приносить роботодавцям і державі великі збитки.

2. The dissertation, which is a completed scientific work, provides a solution to a current scientific and applied problem to substantiate measures aimed at improving occupational safety management systems by establishing the influence of psychophysiological and psychosocial factors on the risk of dangerous events, and developing measures aimed at improving occupational safety management systems taking into account the influence of psychophysiological and psychosocial factors. The article analyses the conditions for correcting the state of injuries and occupational morbidity at industrial facilities in Ukraine. It is shown that millions of workers in Ukraine are currently working in harmful and dangerous conditions. It is established that, according to the available statistical reports, the level of fatal injuries in Ukraine is significantly higher than in the EU countries. It is established that, given the peculiarities of the current period of time in Ukraine, in 2024, psychophysiological causes will dominate among all groups of accident causes, and psychosocial causes will have a significant impact on injuries. The work of specialists in many professions is associated with the impact of psychophysiological and psychosocial factors on them and is carried out in the face of various problematic situations that determine the high complexity, danger and responsibility of performing work tasks. A characteristic feature of such situations is the uncertainty of the moment of their occurrence, the nature of their development and consequences, as well as, as a rule, the presence of a time deficit, the receipt of insufficient, false information, its interference, changes in the functional state of specialists, etc. The article analyses the effectiveness of the existing occupational health and safety management system and the shortcomings of the current regulatory framework for occupational health and safety in Ukraine. Ten main tasks have been identified, the implementation of which will improve the efficiency of

the existing occupational health and safety management system. The article identifies the shortcomings of the regulatory framework for occupational safety and health, which are manifested in the inconsistency with modern technological processes, the latest forms of labour organisation and international standards. The article analyses the best international practices in occupational health and safety management systems to reduce injuries and identifies common tools for improving the level of occupational safety in Ukraine. The article analyses the influence of psychophysiological processes on the safety of employees' labour activity and analyses the influence of psychophysiological factors on the individual occupational risk of employees. It is shown that physical overload and fatigue of workers slow down the sensory response to stimuli and impair the process of perception of external stimuli, which are characteristic manifestations and harbingers of threats. This is manifested in the delayed reaction of employees to threats, untimely exit from the hazardous area, untimely use of protective equipment, etc. It is shown that motivational processes have a significant impact on the state of safety. It is determined that the emotional state of the employee, including emotional stability and anxiety, resistance to stress and monotony of the work process, and the ability to make decisions in extreme situations, has a significant impact on the individual occupational risk during work. The author analyses the conditions that form stressful tension during the performance of labour obligations by employees, analyses the impact of stress on the development of occupational diseases and occupational injuries, and analyses the impact of psychosocial factors on the safety of human labour activity. It is shown that psychosocial risks at work reduce the quality of products and provoke the occurrence and development of stress in employees, reducing their level of well-being at work, which, if prolonged and serious, can lead to diseases, and this brings large losses to employers and the state. In order to reduce the impact of occupational stress on the employees of enterprises in the extractive industry, it is proposed to improve the process of psychosocial risk management, which, unlike the known ones, provides for calculating the level of stress risk to operate with the frequency of manifestation of a dangerous psychosocial factor through the intensity and duration of its impact on the employee.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Holinko V.I., Zgersky R.A. Analysis of the influence of psychophysiological factors on individual occupational risk of mining enterprises workers. ВІСТІ Донецького гірничого інституту. 2025. №1(57). С. 14–19
- Holinko V.I., Zherskiy R.A. Analysis of the influence of psychophysiological processes on the safety of labor activity of employees of mining enterprises. Науковий вісник ДонНТУ. 2025, № 1(14). С. 24–33.
- Vitalii Tsopa, Serhii Cheberyachko, Oleh Deryugin, Svitlana Sokurenko, Yana Litvinova, Roman Zgersky. (2025) Improving Psychosocial Risk Management Process in Safety and Health at Work Considering Combinations of Dangerous Factors. Social Development and Security, Vol. 15. 3. 163–186.
- Кружилко, О. Є., Чеберячко, Ю. І., Володченкова, Н. В., Репін, М. В., & Згерський, Р. А. (2025). Застосування методів оцінки надійності людини при управлінні безпекою праці. Проблеми охорони праці в Україні, 41(1-2), 3-7
- Яворська О.О., Чеберячко С.І., Сокурєнко О.В., Муха О.А., Яворський А.В., Згерський Р.А. Вплив психосоціальних чинників на розвиток стресу працівників. Науковий вісник ДонНТУ. 2024, № 1(12). С. 148–161.

- Tsopa V.A., Cheberyachko S.I., Yavorska O.O., Deryugin O.V. Zhersky R.A. Improving the algorithm for determining employee competence in occupation-al safety issues. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 2025, №5. 94-99.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U002025

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голінько Василь Іванович

2. Vasyl I. Holinko

Кваліфікація: д.т.н., професор, 05.26.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6069-0515

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочковський Андрій Петрович

2. Andrii P. Bochkovskyi

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.26.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пищикова Олена Вікторівна

2. Olena V. Pischikova

Кваліфікація: к. т. н., доц., 05.26.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 37664469

Місцезнаходження: ул. Віталія Матусевича, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамагова Тетяна Валеріївна

2. Tetiana V. Mamatova

Кваліфікація: д.держ.упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1844-5377

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Столбченко Олена Володимирівна

2. Olena Stolbchenko

Кваліфікація: к.т.н., доц., 05.26.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Павличенко Артем Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Павличенко Артем Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Макуріна Олександра Андріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна